

det dertil anvender langt flere Penge, end det har Raad til, og meget Mere, end det kan bære, selv om det vedbliver at anstrænge sig i saa Henseende, kan tænkes, at ville kunne forsvare sig eller opretholde sig selv ved Magtens Midler. Efterat den ene Stormagt efter den anden er bleven knust af en tredje Magt, forekommer det mig, at man næsten maatte være affindig for at kunne tænke sig, at det danske Folk med sin Størrelse skulde kunne optræde imod dem, der nu paatage sig at omforme Europa. Enhver Tale om, at vi ved egne Midler eller ved Alliancer i vor nærmeste Nærhed skulde være istand til at fikke vor Stæbne, forekommer mig at være laaet absolut til Jorden ved det, vi nu have seet. Det er alligevel ikke min Tanke, at man pludselig skal vige bort fra de store Udgifter, som anvendes til Statens Forsvar. Det strider imod vort Folks Natur, at gjøre voldsomme Skridt i nogenfømhelst Retning, og hvad mig angaaer, er jeg nu bleven gammel nok til at see, at der heller ikke kommer noget Videre ud af pludselig at ville afbryde en Tilstand, der nu engang er til, thi man kommer da til at betale svære Bøder og mister Redskaber, som dog kunde have nogen Værdi med Hensyn til de indre Anliggender, samt faaer ved Siden deraf en heel Deel Udgifter til dem, som træde tilbage fra de Stillinger, de have indtaget under andre Forudsætninger. Jeg vil derfor ingenlunde fordrø af Regjeringen, at den skal støtte Bestræbelser for nu paa een Gang at føre Udgifterne til Forsvarsvæsenet ned til, hvad de bør være efter Danmarks Størrelse og Kræfter; men jeg fordrer — og jeg haaber, at Regjeringen ogsaa vil imødefomme denne Fordring, som jeg veed tiltrædes af Mange i Landet — at man trækker sig noget tilbage, og at man i Løbet af 2—3 Aar kommer hen til, hvad de er den naturlige Udgift for Danmark til Forsvarsvæsenet, hvilken forholdsviis nødvendig maa være noget større end det, hvortil Udgifterne til Forsvarsvæsenet beløb sig, da Landet var i den Skikkelse, som det havde havt fra dette Aarhundredes Begyndelse. Jeg troer, at man bør fordrø, at en saadan lempelig Aftagen bør finde Sted, for at bringe os til

det sunde og naturlige Standpunkt, at vi blive istand til at bære de Udgifter, som føres i den nævnte Retning. Desom dette Haab skulde blive opfyldt, vil der ikke være nogen Banskkelighed ved at fuldende de Jernbaners Bygning, som man nu engang med velberaad nu har fundet sig foranlediget til at bevilge. De ville give Landet Kraft til at bære større Byrder, og det er netop en Fordring, man kan stille i en Tid som denne, naar man beslutter sig til ikke strax at indskrænke Hærvæsenets Udgifter til, hvad de burde være, men derimod vil lade Nedsættelsen skee gennem en rolig og succesfuld Overgang.

Der er endnu een Fordring, som jeg troer, man bør stille til Regjeringen, og som jeg skal tillade mig at omtale med et Par Ord. Vi have nu indført en overordentlig Skat, og efter den Maade, hvorpaa denne Skat er ordnet, efter de Grundsætninger, som ligge til Grund for den, finder jeg, det er heldigt, at man har indført den, men der er en anden Skat, som jeg troer ikke mere bør taales, ialfald ikke desom man ikke paa samme Tid gjør Anstrængelser for, at Folket i det Hele taget kan udvikle sig til en større Formuenhed og pecuniær Kraft. Jeg har kunnet finde mig i, at Krigstoldskatten og Krigsbrændeviisbeskatningen ere vedblevne saa mange Aar efter den første Krig, fordi vi samtidig anvendte en saa stor Mængde Penge til Anlæg af Jernbaner; thi Jernbaneanlæg hjælpe Alle i Landet, de give selv den meest uformuende Mand en Leilighed til Erhverv, som han ellers ikke vilde finde, og de udvikle i det Hele Landets Kræfter. Netop fordi Jernbanerne saaledes virke almeennyttigt over det Hele og styrke den pecuniære Kraft hos Alle, har jeg kunnet finde mig i, at man vedligeholdte en Skat, om hvis Ubillighed Alle vare overbeviste, dengang den paalagdes, og som aldrig under rolige Forhold vilde være bleven vedtagen, saaledes som den blev; det blev udtalt saa klart og tydelig, dengang den vedkommende Lov blev vedtagen i Rigsraadet, at det kun paa Grund af de trængende Omstændigheder kunde findes rigtigt at vedtage Loven, at jeg ikke troer, man behøver